Hiding the Divine Name

The Witnesses' *Interlinear* claims to "restore" the Divine Name— But does it, in fact, actually hide the Name?

Reproduced on pages 7-10 are photocopies of three different Hebrew translations cited in the *Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures* (distributed by Jehovah's Witnesses) as support for "restoration" of the Divine Name. These Hebrew translations use the Tetragrammaton (the Hebrew form for "Yahweh" or "Jehovah") in several places throughout the inspired Christian writings. Since Watchtower sources refer to them as J^8 , J^{13} , and J^{14} , they may be called "J-versions." ¹

Significantly, the Divine Name appears in the J-versions many more times than those recorded in the *Kingdom Interlinear*. These reproductions show the Divine Name in J^8 at Hebrews 1:10; in J^{13} at 1 Peter 2:3, and in J^{14} at both 1 Peter 2:3 and 1 Corinthians 12:3. No reference to these occurrences of the Tetragrammaton appears in the Kingdom Interlinear. Why?

ONLY 307 OCCURRENCES?

The following statement appears on page 18 of the 1969 edition of the *Kingdom Interlinear*: "All together, the appearances of the sacred Tetragrammaton in the 19 Hebrew versions to which we have had access total up to 307 distinct occurrences." (These "307 distinct occurrences" are listed on pages 1148-51 of that publication.) ² And yet, incomplete research has revealed over 50 additional occurrences of the Divine Name in the J-versions...50+ occurrences not mentioned in the footnotes or appendix of the *Interlinear* or any other Watchtower publication. Why?

To say that "all together, the appearances of the sacred Tetragrammaton in the 19 Hebrew versions...total up to 307 distinct occurrences" is untrue! The *Kingdom Interlinear* is hiding the Divine Name which occurs in over 50 additional places in the J-versions. After this was called to the attention

of the Watchtower Society, the 1985 edition of the *Interlinear* dropped all mention of the "307 distinct occurrences" **without any explanation**. ³ Still, 700,000 copies of the 1969 version were printed containing the false information—not to mention the nearly two million copies of the *New World Translation of the Christian Greek Scriptures* and the 1963 "Large Print" Bible. For nearly 35 years, the public was told there was a **total** of "307 distinct occurrences" of the Tetragrammaton in the 19 J-versions. The impression was given that these were all the occurrences of the Divine Name in those versions. Is the Watchtower Society honest enough to openly acknowledge this error? Or, will the Society continue hiding the Divine Name?

Why is the Watchtower Society hiding the Divine Name? What is the Society trying to cover up? Examine the J-version reproductions in this file. Search the Scriptures for yourself. Discover that at Hebrews 1:10 in J^8 God, the Father, addresses His Son using the Divine Name. (This is a quotation from Psalm 102:25-27, LXX.) Determine who was "rejected by men but chosen by God" and wears the Divine Name at 1 Peter 2:3 in J^{13} and J^{14} . (This is a quotation from Psalm 34:8, LXX.) Did you know that just as the Father and the Son share one throne (Rev. 7:17; 22:1-3), they share one Divine Name (Matt. 28:19)? Is this why the Watchtower Society is hiding the Divine Name?

NO TETRAGRAMMATON AT 1 CORINTHIANS 12:3?

Look at 1 Corinthians 12:3 in **J**¹⁴ on page 10. The Greek phrase **Kyrios Yesous** is translated into Hebrew as "Jesus is Yahweh" or "Jehovah Jesus"
... despite the statement on page 320 of the May 15, 1960, *Watchtower* in reference to this verse: "None of the Hebrew versions render it 'Jehovah Jesus'..." Why did the *Watchtower* not tell you the truth? 1 Corinthians 12:3 says: "No one can say: 'Jesus is Lord ["Yahweh," **J**¹⁴]!', except by the Holy Spirit." Why do the implications of calling Jesus "LORD" stagger the human mind requiring the help of the Holy Spirit?

But how can Jesus be Yahweh? Some mistakenly think that traditional Christianity teaches that Jesus is the Father. ⁵ Rather, traditional Christian belief has been that Jesus and the Father are separate Persons. Yet, both share the nature and unity that belong to Deity. ⁶ Because the Son is Yahweh doesn't make Him His own Father! Listen to the Scriptures as they consistently apply the Divine Name to Jesus Christ.

The Messianic prophecy at Isaiah 40:3-5 is quoted at Matthew 3:1-3, Mark 1:1-4, Luke 3:2-6, and John 1:23. Isaiah spoke of one who would clear the way for **Jehovah**. John the Baptist fulfilled this prophecy by preparing the way for **Jesus**.

"You must not fear the object they fear," wrote the Prophet Isaiah (8:12b), "but Yahweh of Armies you must sanctify." When quoting this passage, the Apostle Peter replaced "of Armies" with "the Christ." Conflating the Hebrew and Greek texts: 'You must not fear the object they fear, but Jehovah (the Christ) you must sanctify.' Carefully compare Isaiah 8:12b, 13 in the *LXX* with 1 Peter 3:14b, 15 in the *Interlinear*. Does the Tetragrammaton occur in 1 Peter 3:15 in the J-versions? Yes, the 1985 edition of the *Interlinear* records it in a footnote at this verse. What the *Interlinear* doesn't tell you is that both J⁷ and J⁸ read: "Sanctify Jehovah God (who is Christ) in your hearts."

Yahweh is a "stone of stumbling" according to Isaiah 8:14. But when Peter quotes the passage at 1 Peter 2:8 he tells us the "stone of stumbling" (Yahweh) is Jesus Christ.

Psalm 68:18 speaks of Yahweh as `ascending on high taking gifts in men.' Yet, the Apostle Paul quotes this passage in Ephesians 4:7-10 and applies it to the Ascension of Jesus Christ.

WHOSE GLORY DID ISAIAH SEE?

Carefully compare Isaiah 6:1-10 with John 12:39-42. Isaiah reports a vision of Yahweh in His temple. The Seraphs proclaim: "Holy, holy, holy is Jehovah of armies. The fullness of all the earth is his **glory**." Isaiah was told the people's eyes, ears, and hearts would be blinded by the message he preached. Amazingly, John 12:40 quotes from Isaiah 6:10, referring to the blindness and hardness of heart some experienced when confronted with Christ's claims. John (12:41) concludes: "Isaiah said these things because he saw his [Yahweh/Jesus] **glory**, and he spoke about him." (Even the *New World Translation Reference Bible* (1984 edition) cross-references Isaiah 6:1 to John 12:41!) If the Apostle John had no problem saying that Isaiah's vision of Yahweh in His temple was a vision of Christ's glory, why should we?

Paul tells us (Philippians 2:10-11) that one day every knee will bow and every tongue confess, saying: "Jesus is Lord!" This confession will bring glory to God, the Father. The wording is derived from Isaiah 45:23, where Jehovah swears, "to me every knee will bow, every tongue confess." ⁹ The 1950, 1951 and 1963 editions of the *New World Translation* contain a cross-reference at Philippians 2:10 pointing to Isaiah 45:23. The 1984 *New World Reference Bible* omits that cross-reference; thereby, hiding the Divine Name—"The Name that is above every name"—the Name the Father shares with His Son. Are you guilty of hiding the Divine Name?

If first-century Christian writers had no hesitation in applying passages about Yahweh in Isaiah and the Psalms to Jesus Christ, should you? True, Jesus Christ is not His own Father...but according to the Word of God, He is Lord/Jehovah/Yahweh. Don't let calling Jesus Christ "Yahweh" be a stone of stumbling to you (1 Peter 2:8/Isaiah 8:14). Rather, sanctify Christ who is the Lord Jehovah in your hearts! (1 Peter 3:15/Isaiah 8:13).

Footnotes:

- 1. J⁷ is Elias Hutter's Hebrew translation of the New Testament, published in 1599. J⁸ is the 1661 translation by William Robertson. J¹³ is the translation by McCaul, Reichardt, Hoga and Alexander. (The 1969 *Interlinear* lists it as the 1872 edition of the 1838 translation.) J¹⁴ is John Christian Reichardt's 1846 version (edition of 1853, as noted in the 1969 *Interlinear*.) These reproductions are from the actual volumes at the New York Public Library and the American Bible Society in New York City as listed in the 1969 *Interlinear*.
- 2. Page 19 of the 1969 *Interlinear* noted that Ephesians 6:8 and Colossians 3:13 did not have any support from the 19 Hebrew versions.
- 3. In the 1985 edition of the *Interlinear* there are several changes in the use of the J-versions. The Society has apparently abandoned the idea of claiming to list all the occurrences of the Tetragrammaton in the Hebrew versions.
- 4. The Tetragrammaton is also found in $\mathbf{J}^7$ at Hebrews 1:10.
- 5. Christian Tradition condemned the Modalists of the second and third centuries who "exaggerated the oneness of the Father and the Son so as to make them but one Person." *Catholic Encyclopedia*, "Monarchians."

- 6. The Scriptures are very clear there are not two Jehovahs! "Listen, Israel: Our God is Jehovah; Jehovah is one" (Deuteronomy 6:4, *Byington*). We are forced to accept the revelation of the Word of God that both the Father and the Son are called Jehovah. But, at the same time, they are distinguished one from the other. We are bound by Scripture to declare both truths. Christian Tradition has upheld the unity of God while at the same time maintaining the Father and the Son are Persons truly distinct one from another.
- 7. It is important to remember that the Tetragrammaton does not occur in any of the over 5,000 manuscripts of the Greek New Testament which we possess today. If we accept the text the way it has been preserved we must admit that the name "Yahweh" or "Jehovah" is not in the original New Testament. The argument is this article addresses an inconsistency in the Watchtower Society's attempt to "restore" the Divine Name to the New Testament. They cite Hebrew translations of the Greek New Testament—the oldest of which dates **over 1,200 years later** than the original Greek text. These have no authority to "restore" the name "Yahweh" or "Jehovah" to the New Testament since it is not there in the original Greek text. Additionally, these Hebrew translations identify Jesus with Yahweh—a fact hidden by the Watchtower Society's scholarship.
- 8. **J**⁷ and **J**⁸ reflect the textual variation at 1 Peter 3:15. The *Textus Receptus* reads "God," while the *Westcott and Hort* Greek text reads "Christ." The translation given by **J**⁷ and **J**⁸, "*YHWH Elohim ha Mashiach*," (YHWH God the Messiah) is a conflation of both readings.
- 9. The May 15, 1960 *Watchtower*, page 319, attempts to prove Philippians 2:10,11 is not a clear allusion to Isaiah 45:23 because Isaiah said every tongue would "swear" to Jehovah, while Philippians says every tongue would "confess" Jesus. However, comparing the *LXX* (*Rahlf's edition*) with the Greek text of Philippians shows that the same word was used!

been used as equivalents of the divine name. Hence the modern translator is warranted in using the divine name as an equivalent of those two Greek words, that is, at places where Matthew, etc., quote verses, passages and expressions from the Hebrew Scriptures or from the LXX where the divine name occurs.

From the 14th century A.D. forward, translations of parts or of all the Christian Greek Scriptures have been made into the ancient classical Hebrew. The Shem Tob version of Matthew into Hebrew was made about A.D. 1385. When coming upon quotations from the Hebrew Scriptures where the Name appeared, the translators into Hebrew had no other recourse than to render ky'rios or theos' back into its original Tetragrammaton form hin. Thus in that early Shem Tob version of Matthew the Tetragrammaton occurs 16 times. All together, the appearances of the sacred Tetragrammaton in the 19 Hebrew versions to which we have had access total up to 307 distinct occurrences. These have thus restored the divine name to the inspired Christian Scriptures.

How is a modern translator to know or determine when to render the Greek words $K\acute{v}\varrho_{0}\varsigma$ and $G\acute{e}\acute{o}\varsigma$ into the divine name in his version? By determining where the inspired Christian writers have quoted from the Hebrew Scriptures. Then he must refer back to the original to locate whether the divine name appears there. This way he can determine the identity to give to ky'ri os and the os' and he can then clothe them with personality.

Realizing that this is the time and place for it, we have followed this course in rendering our version of the Christian

a A Greek-English Lexicon of the New Testament, by J. H. Thayer, 1887 edition, page 365, says under Kópios: "6. this title is given a. to God, the ruler of the universe (so the Sept. for אלוה אלוה אלוה מור, אלוה אלוה (מלוה אלוה מור)." On page 287 it says, under Θεός: "Sept. for אלוהים אלוהים מור [el, e-lo-him' and Je-ho'vah]."

Says A Greek-English Lexicon, by Liddell and Scott, 1948 edition, on page 1013, under Kúglos: "4. & Kúglos,=Hebrew Yahweh, Lxx Ge. II.5, al." An Intermediate Greek-English Lexicon, 1888, based on Liddell and Scott 7th edition, page 458, said: "II. & Kúglos, the LORD,=Hebrew JEHOVAH, LXX."

A Greek and English Lexicon to the New Testament, by J. Parkhurst, revised edition of 1845, says, on page 347, under KY PIOE: "III. IL LXX it answers to the several names or titles of God, יוור, אלהים, אלהים, אלהים, but far most frequently to יהוה ב. . . . . In the New Testament, like Kύφιος, when used as a name of God, though it sometimes answers to ארני yet it most usually corresponds to היה Jehovah, and in this sense is applied."

Heb.cap 1. hilemon שָּׁמְחָרִה נְרוֹלָה וְגָחָסָרה עַל־אַרְבָּהֶה בִּי־רַחֲמֵי הַקְּרוֹשִׁיםׁ

אר נויונוון

באו למנוחרה באהבחה אחינו : 8 על־בון ש לי בפשיח

בַּפַּחוֹן רַבָּרוֹ לְצַוּוֹרוֹ אוֹחָךְ מַה־נְאוֹה: יּ ובַעְבור אַהַבָּה יותר אַתִהַגוַ לָדָ לִהִיוֹחָךְ בָּמוֹנִי פַּוְלוֹס עַתִּיק יָטִים וְעַהָּ גַם

אַנֶּרֶת לְפַּוֹלִום הַקְּרוֹשׁ אָל הַעְבְּרִים:

C A P. 1.

בו אולַי עַל־וֹאַת בָּרַח מִשָּׁה לָעֵרת אֲשֶׁר תִקּחֶהוּ לְעוּלָם: |וֹתֵר וְטוֹב נִקְיָרה מְשַּׁלְאָבים בַּשָּה יוֹתֵר הִגְּדִּיל שְׁטוֹ עַלֹּד

הָכִין לִי אֶת־הַמָּלוֹן כִּי־שָּבַרְתִּי כִּי־בִּחְבַּלוֹתֵיכֶם אוחַן לָכֶם: וְוֹלָם וָעֶר שַׁבֶּט מִישׁור שַׁבֶּט בַּלְכוּתָה:

וּ וְנָכֵם אַתְּ לְפָּנִים (יְהוֹב) בָאָרֶץ יָסַרְתָּ חהל' קב' כה מַעָשֶׁהָה יָנֶייִהְ שִׁמַיִם : יוּ הַפְּרֵה יאברוּ Pf. 102. 17 18 אָתָ רַוְעֲמֹד וְבָלָם בַּבֶּנֶד יִבְלוּ: יּי בַּלְבוּשׁ 25. five 26. עַענורפֿם

97-7-

ने नेव जिला हत

תהל בה ואו

Pfil. 45. 6. fer

אַסוּר וַשׁועַ הַפָּשִׁיחַ: • מִיוֹחַנֵּן אֲנִי לָדְּעַרִּבְּנִי אֲשֶׁר הולרתי באַסורִי על־אונִסיטוס: יי אַשֶּׁר כָּעָרה לֹא הועיל ד בּיִלְרָתִי בַאָּסורִי על־אונִסיטוס: יי אַשֶּׁר כָּעָרה לֹא הועיל לָף וֹהֹשׁ דֹב לְצַ דֹב לִי סוֹהֹל סֹאַר : זִּי אֲחָׁר הָּלַשְׁשׁוּן אֹלְנִיוֹם אֶלְ־אַבוֹעוֹנוּ בֹפֹּי בַּנְבֹאִם וכֹבֹר בֹּאַשׁנִית בּוֹמִים אַבֶּיה וְאַתָּ אוֹתוֹ זָרֵה הוּצִא אֶתַרַנַחֶמִי חַקְבְּבֶנוּ: נּיִ אֲשֶׁר הָאַבֶּׁה הַבֵּר אַלְינוּ בִּבְנוּ: נּיִ אֲשֶׁר הַאַבּ הָאַבֶּר אָלִינוּ בִּבְנוּ: נּיִ אֲשֶׁר הַיִּאַ בַּרְ אֲשֶׁר אותו הַפַּצְתִּי לַעֲוֹב עִפִּי אֲשֶׁר חַחְהְּךְ יְשִׁרְחֵנִי בַאַסוֹרֵי בּוֹ בָּיָא אֶת הַעוּלָבִים: זּ שֶּׁהוֹא זֹבַר בְּבוֹדוֹ וּדְכוּת וְצֵלֶם

הַבְּשוֹרָה: דִּי אַדְּ בִּלְנִי עָצִרְהָ מָאוֹםָה לָא הַפַּצְּתִי לֵפְשׁוֹת הַוֹּפְשׁׁא אֶת־כּלְ בַּרְבֹר נְבוּנָתוּ בְּנְפְשׁוֹ עִשְּׁה טְהָרַת אַשֶּׁר טובְחָהָ בַל־תִּקִי־סִפְּצוֹמָה בִּי־אָם בְּרוֹחַ נְרָבָּה־: הַשֹּׁאֵבֵענוּ יוֹמֶב לִימִין הַנְּיֶלְה בַסְרוֹמִים: + בַּפְּשׁ מְאֹר

- יפּי לֹא עוֹד כְּטוֹ עֶבֶּד כִּי־אָם חַחַת הָעֶבֶּר כְּרֵע כְּאָח יָרִיד לִי שְׁטוֹ וָיִם כְּעַהֻלָּתוֹ: זּ כִּ־לְמִי הַפַּלְאָכִים במאר בַפָּרו יותר לָךְ נַבו בַבְּשִׁר וְגַם בַּאֲדֹנִינוּ: זוֹ וְאָם בְּכָל־עָתוֹרת אָפַר וְחוֹרה בְנִי אַתְ אָנִי אַרָים בְּעֶרָבִּי קַבְּעֶנִּוּ כָסונִי : 10 נִאָם בִּמְאוֹסָה הָעֵיוָה זְּעִוֹם יְלְדְיִּוּוּה זְעוֹר אֲנִי צִרְעָה לֹ לְאָב פַלֶּיה אראָם נַחְבַל לָדָּ אוֹתָה לִי חַחְשְׁבֶּה: זּ זּגִי־פַּוְלוֹם |הוא יִדְּעֶהֹלִי לְבַוֹּ זּ וְבַאֲשֶׁר עור הובּיל

בַּתַבְתִּוּ בְיָרָוּ אֲנִי אֲשַׁלֵכִם פָּן אֹמֵר כִּי־נַפְּשְׁה נַוְיְבְלָרָה לִי : אַת־בְּנִירוֹ אֶל־דַתַּבֵל אָמַר וְיִשְּתַּחְוּו לּוֹ •• פּוֹ־אַטוֹ אַנִי הַרְנוֹנוֹ אָרַרַנְפָּשׁוּ בַאַרַנְינוּ הַנִּשִׁרֹ נָאַ בְּלְבַיִּמֹ אֵלְנִים: כּוֹאַלְבַסְלְאָכִים אָת־רַחֲמִי בַּפָּשִׁיחַ אַרֹנִינוּ : בּ בְּבִשְׁחִי עַל־יִקְהָתְּהְ כָּחַבְהִי אָפַר עשַּׁרה כַּלְאָכִיוּ רוחורו מְשְׁרָתִיוּ אָלֶיף וְיוֹרֵעַ אֲנִי כִּי־מֵאֲשֶׁר אֹמֵר אֲנִי יוֹתֵר הַעָשֶׂה: בּי וּבְאַהַד אָשׁ לֹהֵט: יוּ אַלְּ בְנוֹ כִּפְאַה אֵלֹהִים

בּ שָּׁאֵלוּ לִשְׁלוֹםְהָ אֵבָּבָּרָא הַנִּשְׁבָּה אִהִּי בְיִשׁוּע הַשָּׁשִּׁיהַ: בְּיִשׁוּע בְּיָשׁע עַרִין בּיִשׁינִים בְּשִׁע עַרִין בּיִשׁינִים בּיִשׁינִים בּיִשׁע עַרִין בּיִשׁרוּ לְשְׁלוֹםְהְ אֵבְּבָּרָא הַנִּשְׁבָּה אִהִּי בְיִשׁוּע הַשְּׁשִׁיהַ: ++ ומַרְקוֹם אַדִייםְטַרְכוֹם דֵאָםִאַ לוֹקָם עוֹוָרֵי : ז׳ הַהְינַת וֹן בְּשִּׁחָה אֱלֹהִים אֵלֹהַיִּה שָׁטָּו בְּיַבְּרִיף : ז׳ הַהְינַת וֹן בְּשָׁחָה אֱלֹהִים אֵלֹהַיִּה שָׁטָּו בְּחַבְּרִיף : ז׳ אַרֹנִינוּ יַשׁוּעַ הַפְּשִׁיחַ עִם רוֹחֲכֶּם אָמֵן:

> אָל־פִּילֵמוֹן נִכְּחָבָה מֵרְהוֹטָה בִירֵי אוֹנֵיסִימוֹם הָעֶבֶר: אַננתי

Soc. 20398

קענ

אנרת א מפטרום חשליח א ב

חגרו מְהָנִי לְבַבְבֶם שָׁקְדוּ וְקֵוּוּ בִשְׁלֵמוּת על־תחו אַשִׁר

יי יולא אַצְוֹבֶם פַּטִּערּנְנְיִע וְמִּיבֹּ טַפְּמָּתוֹ : בּבּנִים מְּמַבּים

פי וְאַל־הַנְּמוּ לַתַּאָוֹת הָרָאשׁנוֹת בָּכְסִילוּתְכֶם: כִּי־אָם כַּקּרוֹשׁ הַלָּבָא לָכֶם בֵּן הָיוּ קְדוֹשִׁים גַם אַמָּם בְּכָל־הַתְּהַלַּכוּתְבָּם: פוח צל-בון בתוב . והייתם הרושים בי הדוש אני: ואם

הַקְרָאוּ אֶל־הָאָב הַשֹּׁבֵּם אִישׁ אִישׁ בּפָּעַלָּיו בּלִי מִשֹּׁא יח פּנִים חָהַחַלְּכוּ בַּוַרְאָח בּּלִ-וָמֵי מְנוּבֵיכֶם: בִּדַעְהַנֶּכֶם כִּי לא בַנְפַּסְרוֹת בְּבֶּפֶף וּבְזָחָב נְפְדֵּיתֶם מֵהֶבֶּל הַתְהַלְּפוּתִבֶּם

ים צַּישֶׁר בָּנַתְלָה לָכֶם צָבוֹתִיכָם: פִראָם בַּנָּם הַיָּנְר שֶׁל נִשׁוּעַ כ הַמְּשִׁיהַ פְּשֶׁה הָמִים וּבָלִי מוּם: הַנְּחָרָץ מְאַרִם עַר לא מא עונסבע בארא וניגלע באטרוע בגמום פּגֹּבנונפה: אָאָר צַל־יָדוֹ מַאֲמִינִים אַתָּם בָּאלוֹהִים הַמֵּקִים אֹתוֹ מַנְּבִדְּהַמָּתִים וְנַתֵּן לוֹ כָבוֹד לָמֵעַן הִהְיָה אֲמוּנַתְבֶם וְתִקְנַהְבֶם בָּאלוֹהִים: מ מַהַרוּ אַתינפשׁתִיכָם בַשִׁמוֹעַ אָליהָאָמֵת צַליפּי הַרוּם

לאחבת אחים בלי חנפה ואחבו במאד איש אתינעהו מ בַּנַתְם־לַבָב : פַפּוֹלָדִים בֶּדָעָשׁ לֹא מְנֻיַרַעׁ הַפִּשְׁחָת בּ־יאִם מ מוֹנַרֶּע צַּשָּׁר לֹא יִשְּׁחֵת בָּאִמְרַת אֱלֹהִים הַתַּיָּה וְהַנֶּּמֶת נר לְעוֹלֶם. לָכֵן בֶּל־הַבְּשָׂר הָצֵיר וְכָל־הַסְהוֹ בִּצִיץ הַשְּׂנֶה. מה נָבֶשׁ דָצִיר בָבֶל צִיץ: וּדְבַר וְחֹיָה נָקוּם לְעוֹלָם • וְזָה

: ದರ್ಭಿಸಿತ್ತಾಗಿಗೆ ಗಟ್ಟೆ ಗತ್ತಿಗೆ ಚಾಗ לָכֵן הָסִירוּ מִעֲצֵיכֶם בְּלִירָעָה וַכְלּימִיְטָה וַהַנָּפָּה ב וְקְנָאָח וְכָל־רְכִילוּת : בְּעוֹלְלִים עַתָּח נוֹלְדוּ תַּעִרג בַפַשָּבֶם אַל־הַדָּבֶר פּאַל־חָלָב נָקִי לְמַעוֹ בּוֹ חִנְּדָלוּוֹ: ג ז אַם־טַעְמָתָם כִּי מוֹב (וֹחַנָה): אַשֶּׁר קרבְתָּם אַלְיו כִּלְאָבֶן ה חַיָּה בָאוֹסָת צְּנָשִׁים בּבְּחִירַת צֵּלְהִים וִינָרָה: וְהַבָּנוּ גַב אַהֶב פַּאַבָנִים חַיּוֹת פַּוָת רוּחֲנִי פַּחָנַת הַקֹּדֵשׁ לְהַקְרִיב וְבָחִים רהְחַנִיִּים לְרָצוֹן לֵאלֹהִים בְּנַדְיוֹשׁוּעַ הַפְּשִׁיחַ:

י פּנַת וַקְרָת הַפַּאָמִין בָּה לֹא נָחִישׁ : וַלָּכֶם הַפּּאַמִינִים י יַקרָה הִיא וַלַפּרָרִים אֶבֶן אֲשֶׁר בְּאָכוּ הַבּוֹנִים הִיא קוְמָה ח לַראש פַנַּח: ואָבֶן בָנַף וציר מִכְשׁוֹל לַנִּכְשָׁלִים בַּדְּבֶּר ב מבלו האמן ולואח חולמו : וֹאמֹם הוֹנֹכֹם שׁבֹּמ בּחוּנו ממלכת פהגים גוי קרוש עם כגלח למען תגידו אחד י הַהַּלֵּת הַמּוֹרֵא אָרָכֶם מַחשָׁה אָל־אוֹרוֹ הַנְּכָּלְא : אַשִׁר

לְפָנִים לֹא עַב הָוֹיהֶב וְעַמָּה עֵם אֱלֹהִים אַהָם . לְפָנִיב

וּ וְעַל־בֵּן אֹמֶר הַפָּתוּב . הַנְנִי יִפַּד בְּצִיּוֹן אָבֶּן אָבֶן בֹּחַן

האגרת

הכללית הראשונה

פטרום השליח:

פטרום שלים גשוע הפשים אליהגרים הבחירים א

וּבִיתוּנִא: אַשֶּׁר נִבְּחָרהּ נְּפִי דַעַּהְ אֵלְהַים הָאָב הַקְּדוּמָה נּ בינוֹהְשִּינוּ בַינוּהְנוֹ בְּלְהַשְׁמֵתׁ וּלְבַנְאַנִי בַיוֹ נְשִׁינּהַ בַּינוֹהְים בּינוֹהְים בּינוֹהְיוֹים בּינוֹהְיוֹים בּינוֹה בּינוֹה בּינוֹה בּינוֹה בּינוֹה בּינוֹה בּינוֹה בּינוֹים בּינוֹים בּינוֹים בּינוֹים בּינוֹים בּינוֹים בּינוֹים בּינוֹים ב ישו וֹהְלוִם וֹרַבּּט לָבָם: בּרוּשׁ אְלְנִים אָבִּי אַוּגְינוּ יְהִוּאַ יּ הפשום אַשְּׁר בָּרֶב חַסְּבוֹ הוֹלְיִר אַנְרִנּ מְטְנָשׁ לְּנִילְּוֹנְה הנה בתקומת נשוע המשים מעם המתים: לנחלה ו אַמָּר קאַ טַאָּטַע קאַ טַאָּמָא וֹקאַ טִבּוּן טַאַפּוּלִים לְּפִיּ בּשָׁמָים: לָנוּ הַבּשְׁמָרִים בּנְכוּרַת אֱלהִים צַל־יֵד אֲמוּנָה הּ לְנְיִמְיּתִּם נְעִנְּיִתְ לְּנְיִנְּלְנִתְ בַּאַנְתְרִ בַּיִּכְים: אַמֶּר בּשׁ י טֿליקי פֿם פֿר הֿטַט לָפֿר טַבְּבָע טִינְהַבּּי הַהַּה בּּמפּוּע

היות: לְמַצוֹ אָשָׁר בְּחִינַת אָמוּנְיִלְכֶם הַיְּלְרָח יוֹתֵרי מֹנְיִסְב תַנְּפָסָד וַנְּבְּחָוֹ בְּאַשׁ מִצֵּא לְהְהַלְּדְה וּלְּכְבוֹד פּלְטַבּאָבׁי בּשִּׁ בּשִּׁ בּשְׁ בּשִׁ בּשִ וַנִינְהָם אֹתוֹ אָהַבְּהָם וַאָּשֶׁר נָם אָם לא וַדַעָהָם אֹתוֹ האמיהם בו יבכן הגילו בשמחה הגדולה מספר וֹםפַּטַבָּנָם: בְּלְנִיםִע פְּערִשְּׁמִרָּיִע פְּמִינִּטְבָּם בְּערִשְּׁמִינִּע מּ

רַפּֿמְתִיכֹם: תַּשְּׁמִּנֵתׁם אֲמָּב טַטְּרֵנּ וֹדְנְהְמִּנּ מַבְּיִם הַפְּבֹראִם י אַמָּר נּבּאוּ צּק-נוטון אָמֶּר לָכֶּם: נַיּנְהָוּוּר אָתיהַצֵּע א וֹצְּלָנִים אֲשֶׁר הַצָּיר רוּים הַפְּשָׁים בְּקּרָבָּם בְּהַצִּיר מַשְּׁרֵם בּלְיִנְנִית הַפְּשִׁית וְהַבְּבוֹד הַבָּא אַחְרֵיה : וְנִנְּלֶח לְהָם י פי לא להם ביאם לנו עוכו ארואלה איאר הגדו לבם בשני בנו הפלשיום לכם בקיפי רוים הקנה השקים

מורה שבום נאשר ההתאחה המולאבים להביש בם: לכן יי

דוגרו

I Rate of the Art אנרת א מפטרום השליח בו

בין לבו בהפיר מעליכם כל-ראה וכל-מרמה והגפות י וְקְנָאוֹת וְכְל-וְבִילֵוֹת : בְּעוֹלְיִם הַנְּוֹלְדֵים עַהָּה הַאֲבָּוּ ². אַל־הַחַלֶב השׁכְלי- וּבְלְתַּי מְהַוּל לְמַעוֹ בּוֹ הִנְּדְלִי ני לישועה: אם־אָמָנֶם טְעַמְהָהֶם בִּי טְוֹב (יְרוֹּה): אָשֶׁר אליו אתם נושים אכן חיה אמנם מאוסה מאנשים האף ובחנה מאת האלהים ויקבה: גם אמם באבנים היות נבנים אַהָּם בַּיִת רוּחָנוּ בּהְנָּח קרוֹשֶׁת לְהַקְּרִיבֹ יַבְתַים רוּחָנִים רצוּיִים לֵאלהָים עַל־יְדֵי וַשְׁוּעַ הַפְּשִׁיחַ: • לְבֵּן נִס נִמָּצְאַ בּבְּלֵב הַנְּנְן וּאָם בְּצִּיוֹן אַבֶּן רָאָשׁ פּנָה נִבְחָרֵה יִקְרָה וְהַפְּצִּמְין- בָּהּ לְאֹי יִבְוֹשׁ : ז לְבוֹ לְכִם הַמְאַבִינִים הַנְקַר. אַדְּ לַכִּם הַאָבָוּ אשר מאסר הבונים זאת היתה לראש פנה ואבן - 8 גגף וצור מִכְשִׁוֹל: הַמִּתְנִגְּפִים בַּדָּבֶר בִּמְרוֹתֶב פּצִישָׁר לָוֹאַת נַם הושָטוּ: צַדּ אַהָּט כִישִׁבְּחָה בְחִירָה מַמְלֶבֶת בְּדָּבִים בְּוֹי מָדְוֹשׁ עַם סִנְלֶהְ לְמַעַן תּבְּירוּ אָת־תָּהְלּוֹת הַפְּוֹרֵא אֶתְבֶם מֵחְשֶׁדְּ אֶל־אוֹרָוֹ הַנִּפְּרֵא: יצישר לפנים לא עם אד שהה עם אלהים אתם צַשָּׁר לָאַ הַיִיהָם מֶרְחָמִים אָדְּ- עַהָּה מְרָחָמִים יו אַתָּם: 😁 בַּרַ הָאַהוּבִּים אַנֵּן מַזְהֵיר אָתְכֶּם בְּגַרֵים בּּ וְתְוֹשֶׁבֵים לְהַנָּוֹה מִתְּצֵּוֹוֹת הַבְּשֶּׁרַ הַנְּלְחָמְוֹת עֵל־ 12 הַנְּפִשׁ: בַּהְוֹת לָבֶם הְתְהַלְּכְוּתְבֶם יָבָּה בֵּין הַנּוֹיָם - למען באשר הם מלשנים אתכם בפעל און מך הַקְּעַשָּׁים הַשּוֹבִים בּרָאוֹתֶם אֹתָם וְכַבְּדָוּ אֶת-הָאֵלהִים 13 בּוֹם הַפַּקְרָה: לָבֵּו הַבָּנִער לְכָּל מְעַרָבָת הַאָּדֶם לְמַעוּ 14 אַדֹגֵי אָם לַמֶּלֶדְ בָּקוֹ אָל-הַשַּׁלִים: אָם לִמְשָׁלֵים בּמֵוֹ וּ אֶלְ-הַשְּׁלְּתְיִם עַלְּיַנְיִי לְנָקְמֵתוֹ בְּעַלֵי אָנָן וְלְתְהַנֻּתְ טו עשי טוב: כי בן רצון האלהים כי בעשות טוב 16 תַּחַסְמֵּר אָת־בְּעַרות אַנְשִׁים בְּסִילְם: בְּמָוֹ חָבְּשִׁים וְלָא כָאֵלֶה אֲשָׁר גִשׁ לָהֶם הַחָבְּשׁוּת לְמִכְסַה הֵרְעָה כֶּי 11 אם-בְּעַבְדִי הָאֶלֹהִים: אַת בָּל-הַאָּדֶם כַּבְּדוּ אַת-הָאָרְוּוָה אַהָבוּ אָת־הָאֱלֹהַיָם וָרֹאוּ אֶת־הַשֶּּלֶדְ כַּבְּדוּ :

הַנְבִיאֵים אֲשֶׁר נִבְּאָוּ עַל־הַתַן אֲלֵיכֶם: בְּחָקְרָם מָה 11 ואי־וַוּ עַׁת חָנָה רָוּחַ הַמָּשִׁיחַ צִּשָׁר בְּהֶם בְּהַעִּד מְּלֶּדֶם אֶת־הַעַנּוּיִים אַיֹּעֵר אָל־הַפִּוּשִׁיתַ וְעַל הַתִּפְּאָרוֹת אַשֶּׁר אָחָרִיהָם: אָשֶׁר נִגְלָה לָהֶם כֵּיוּ לָא לְעַצְּׁלְם 12 בַ אָם-זְנוֹ שֶׁרְתִוּ אָת-הַוְּבָרִים הָהַם אַשֶּׁר שַׁהָל הִוּדִוּ לְבֶּם עַל־יְדֵי הַמָּבִשְּׁרֵים אָתְבָּם בְּרִיחַ הַקְּרֶשׁ הִשְּׁלִית מו-השָׁמֵים אַשָּׁרָה אַנִיהָם בִילֹאכִים נְבְסִבִּים לְהַשְׁקִיף: לָבֵוּ חִגְרִוּ מֶתְנֵיֵּ רְוּחָכֶם וּבְשְׁקְרְבֶּם קוֹי בִשְׁלֵמוֹת 13 על-הַהַן הָעָתִידֹ לְהוּבָא אֲלֵיכֶּם בְּהִתְנַלְוֹת נִשְׁוֹע הָמֶשִׁיחַ: כְּמָוֹ בְּנֵרָ מִשְׁמֻעַת בּלְתִּי מִחְדַמִּים בְּתַבְנֵית 14 לַמַאַוֹת הַקּוֹרְמָוֹת בְּבַעַרְוּתְבֶם: כַּי אִם־בִּמְוֹ הַלֹּבֵא טוּ אָתְבֶם קָרְוֹשׁ־ ֹדְוֹא בַּן הֶיֹנּ נִם אָהָם קְרוֹשִׁם בְּבָלְיַאַּ הַתְּבַלְבְוּת : יַעַן בָּתְוּב וְהַיִיתָם קְדוֹשִׁים בִּי קָדְוֹשׁ 16 אַני: ואָם ו תַקראָוּ לאָב אָת׳ הַשֹּׁפָטֹ בַּבְלִי כַשְּא זוּ פָּנִים כּפִּי פִּעַל בָּל-אֵישׁ הִתְהַלְכָוּ בְיִרְאָה בָּל-עִת מנוריבם: ברעתבם בי לא בדברים נשחתים בבסף 18 וּבְוָרָב נִפְּרֵיתָם מָהִתְּהַלְּכְוּתְכֶם הַרָּאָה הַמִּסוּרָה לְבֶם מורהאבות זו בני אם בדם הפשות היקה בדם שה פו בַּלִי כָוֹם ובָלִי בֶּתָם: אֲשֶׁר אָמָנָם נוֹרַע: מָלֶּדֶם כ לפנוי הוסדי התבל אד ונגלה באחרית העולות בּעַבוּרְבֶּם : אַשֵּׁר עַל־יָדוֹ מְצַּמִינִים אַתָּׁם בַּאלהום 21 הַמָּקִים אֹתוֹ מַעָם הַמָּתִים וְהַנֹּתָן לְוֹ בָּבְוֹד לְמַעוּן מַהְנָה אָמִוּנַתְבֶם וַתְּקוֹתְבֶם בָּאלֹהֵים: וְיַעַנְי קְדְּשׁתֵּם 22 אַת־נַפְשָּׁוֹתֵיכָׁם בַּמִשַּׁמֵעַת הַאָּמָת עַליוָדֵי הַלּוּת לאַהַבַּת אַקים בּלְתַּי כִּחָנָּפֶת אֶבֶבְוּ בְּחָזֵקָה אִישׁ אֶת־רֵעָהוּ בּקוֹר: בִּקְוֹתְבֶּם נְוֹלְדֵים מְחָדָשׁ לְאַ מְעָרַע 23 נִשְּׁהֶת בִּי אַס־מִבּּלְתִּי נִשְׁהָת עַל־יִדֵי אַמְרֵת אֵלהִים אַשֶׁר הָיא חַיָּה וְקַיָּמֶת לְעוֹלֶם: בֶּי כְל-בָּשָׁר בְּחָצִיר 24 וְכָל־כִּבְוֹר אָדֶם כִּצְיץ חָצֶיר יָבֵשׁ חָצִיר וְצִיצְוֹ נְבֵל: וּדְבֶר וְהוֹוֶה וָקוֹם לְעוֹלֶם וְזֵה הָוֹא הַדְּבֶר הַמְּבָשֵּׁר כֹה לכם: לכו 426

א, אל הקורנתים יא יב יב יבמלוני בים ביות אם אין בגוני אמר, שניי בקא שׁפֹּמוּ בַנבְישָׁבֶם הַבָּאנָה לְאשָׁה לְהַהְפּלֵל לַאלְהִים וְרִאּשְׁהַ בְּ , דעח : הַלֹא וִדְעָתִם בּנ הַנִיתָם בּוֹים הוֹלְכִים אַחַנְיָ פרוב : זום רומכת סלא ולמר איטכם פי האיש אם ב , נואלילים האלמים פאשר הובלתם: על-בן אודיע לבם יוֹנָתוּ לֵוֹ בֶּרַע הַיִּפָּה הוּא לוֹ : וְאִשְׁרוֹ בּיִינְהֵיח לַהַּ שׁ בי אין איש נוובר ברות אלחים יקרא לישוע חרם פרע כבוד ההא לה כי הפרע נתן לה למכמה : ואם מו וֹלא יוכל איש לוְרֹא לְנִשׁוּעַ (וֹדוֹנָה) זוּלְוֹזִי ברוּחַ חַקּרָשׁ:

נראח איש לתורתר ריב אין לני מנקג בוח ולא לקהלות רה ושנות הנה הפתנות וקרות אקד הוא : ושנות הנח רואלהים: ובפקדי זאת לא שַהַלֵּל שֶּׁתְבֶם פּי בַּקְהַלְּהָם יַּ י הַעַּבוֹרוֹת וְהָאָרוֹן אֶקָד הוּא : וְשׁנוֹת הַנָּה הָפָּעלוֹת לא ליותר פוב בי אבדיותר דע: בי קודם ברי ה דָבָר שֶׁבֶעַתִּי בִּי בָהַקּהָלְכָם בַּאַדָל וַשׁ מְהַלֹּקוֹת בּיגִיכֶם 🖓 וּלְמָלְצֶת הַאֶּבֶנְתִּי : כִּי לֹא חָחְדַּל הַמִּינוּת מְקּרְבַּבֵם שׁ למעו יגלו הוצאמנים ביניכם: ועשה בהשהלכם נחר ב

אין זאת לְמַצַן אֱכֹל אָת־סְעוּיָרת הָאָדוֹן: 💮 פֹ פי בַפְעוּדָרה כָּל־אָחַד לֹלַהְחַ אָרת־לַהְמוֹ מּ בָּרָאשׁנָרוֹ . וָאָחָד רָצֵב וְאֶחָד שָׁפֹר : הַאִּין לָכֶם בְּחִים כֹּי לַאָבל וְלִשְׁתּוֹת בְּהֶם . אוֹ אֶת־קְהִפַּת הָאָלהִים הַבּוֹוּ וָתְבִישׁר אֹכָם אַשֶּׁר אין לָהֶם . מָח אֹמֵר לָבֶם . הַאַּסְבֵּל אַחַכָּם בּוּצִּת לא אַחַלָּל : אַבן אַנֹכִי מַאַת וָהֹנָח הָבָּלֹתִי אַת אַשֶּׁרוּנִם מְסַרְתִּי שְּ לַכֶּם . כִּי הָאַדוֹן יֵשׁוּעַ בַּלַיְלָח אֲשֶׁר כִּגַּר בּוֹ לָקַח לָחֵם:

רַיּוֹרֶה נַיִּבְּרוֹם נַיּאֹמֶר . קחו אָכְלוּ . זֶדוֹ הוּא גונַיתִי פּ הַנְּפַרָּסָרוֹ בַּצַרְכָם . זאח בשו לְזִכְרֹנִי : וּבְמוֹ־כֵן אָתִי שׁוֹ הַבּוֹם אַחַרֵי אַכְלָם לַאמֹר . הַבּוֹם הַזּאָת הִיא הַבְּרִית הַחַדָשָׁה בִּדָּמִי . זאח עַשׂוּ בָּכָל־עַת אַשָּׁר חִשְׁתוּ אֹחָה לוברני : בי בבליעת אַשֶּׁר תאבלו אָת־הַלֶּחֶם הַאָּרוֹ שְּּ וָהָשָׁתּוּ אֵת־הַכּוֹס הַוּאַת הָכַפְּרוּ אֶת־מוֹת הָאָדוֹן עַדֹּ

בּריבא: לָבֵן אִישׁ אִישׁ אַשֶּׁר יאִכֶּל אֶתיהַלֶּחֶם הַגֶּּה פַּ וַיִשָׁהַה אַת־כּוֹם הָאָדוֹן בִּסְעִילָה יַרְשַׁע בְּנִינַה הָאָדוֹן بَحْتُمْ: قَحْدِ زَخْدا هُدُتُ عُلادَوْهِا نَهُمْ مَا تَوْنُتُ مُ יאַכֶּל וּמֶן הַפּוֹם יִשְׁמֶּה: בּי הָאֹבֵל וְהַשְּׁמֶה בִּמְצִילָה 📆 אבל ושתדה דין לנפשו פאשר כא ובחן אחיפונת הָאָדוֹן: עַל־בָּן חַלְשִׁים וְחֹלִים רַבִּים בָּכֶם • וַרַבִּים וְשֵׁנִים : וְאַם נִשְׁפִּמ אָרוּנִבְּמָונִגּ לְאִרנְשְׁבַּמ : וְלַאֲאַר אַ

נשבט נוסר באת אוני לכבן לא נאשם עם־העולם:

לָבו אַחִי בְּהַקְּהֶלְכֶם יַחַר לָאָכֹל הוֹחִילוּ אִישׁ לְרַעֵּחוּ :

נאָת־הָנֶהֶר אָצֶלְדְּ בְּבֹאִי :

נ אַנָּה הַגָּנָיָה : וְעַהָּה נִשׁ אַבְרִים רַבִּים וּנְוּנָה אָהָר : י ולא הובל הַצִין לְדַבֶּר צָּל־הַיָּד . אֵין לִי הַבֶּץ בָּהָ מ וְנִם לֹא הָראשׁ אֶל־הָרַנְלֵוֹם . אֵין לִי חַפֵּץ בָּבֵן : וּלְהַפֵּת בּליעוד אַבָרַי הַנְּיָה נַרָאִים יוֹחָר חַלָּשִׁים יוֹחַר אַנַחָנ ע גריכים לָהָם : וְאַלֶּה אֲשֶׁר נַחְשֹׁב לַנְּקְלִים בַּגַּנָיַח אֹתָם ש כְּבוֹד יוֹחֶר בַלְבִּישׁ . וְאֶל־מְעוֹרֵינוּ וֵשׁ חָדֶר יוֹחַר: בִּי לַנְּתַנְיִם בָּנוּ אֵין צֹרֶהְ . אַכְל הָאֱלֹהִים עָרַהְ אֶת־חַנְּוְיָח והותיר

" לְחִוֹמֶלֶת הַפְּלֶר : פי לְאֶחָד נְהְּנֶדוֹ בְּרִתוּ מִלְתִי ניטלטר ילאטר מצרת-הוצעת לפי סרום סהוא: מ ולְצַחֵר אָמוּנָרה בָּרוּחַ הַהוּא . וּלְאַחַר מַתְּנוֹרה הַרְפוּאוֹת . בָּרוּם הַהוּא : וּלְאַחֵר פִּעָלוֹת נְכָּלָאוֹת . וּלְאַחַר נבואָח • וּלאַחֵר בְּחִינֵת הָרוּחוֹת • וּלְאַחֵר מִינֵי לְשׁנוֹת • אַ וּלְצַּחֵר פּתְרוֹן לְשׁנוֹרת : וָצֵּרת־בָּל־צַּלֶּה פֹצֵל הָרוּחַ בַּאָחָד הַחוּאַ וּמְחַלֵּק בַּרְצוֹנוֹ לְכֶל־אִישׁ: בי בַּצִּשֶׁר הַבְּנָהָה צַחַת הִיא ולָה אַבֶּרִים נבים וַכְל־אָבָרִי הַנִּינָהַ הָאַחַת נַב אָם רַבִּים בְּבָּל־זֹאת

א אל הקורנתים יב

וֹטָאֶלְהִים הוּא אָחָד הַפֹּצֵל הַבֹּל בַבֹּל :

ולְכָּבְ,אִיִּשְׁ נְאִישִׁ נְשִׁיבָּׁ נִעַּיבִׁ בִּעְיּעוֹ בַּעְיּעוֹ

קכדו

ת נַניָרו אַתַת הַבוּ כַּן נַבוּ הַפָּשִׁיתַ: כַּי נַב בַּרוּחַ אָחַר נמְבַּלְנהּ בַּלְנהּ לֹנִינָּיוֹ אַחַת אָשׁ יְדְהַּדִּישׁ וַאָשׁ יְנַנִּישׁ אָם עָבָרִים וּאָם בָּגֵי דוֹרִים . וְכַלְנוּ שָׁקּינוּ בֵּרוּחַ אֲחַד: י בי גם הַנַּיָנָה לא אָבֶר אֶחָד פִיאָם אַבָּרִים רַבִּים: מ אם האמר הַרֶבֶל . נען פי לא נד אַנִי לא מְבְּנָיָה אָנֹבִי . ם תבשבור זאת לא מִנְּוֹנָה הִיא: וְיִאם האֹמֵר הָאֹוֹן . יַעַן בי לא עין אַני לא מְנְנִיָה אָנֹכִי . הַבְּעֲבוּר זארת כיא י מַבְּוֹיָה הִיא : אָם הַבְּוֹיָה בְּלָה עֵין אַיֵּה הַשְּׁטִע . אָם יי בַּלָּה שָׁמִע אַיָּה הָרֵיהַ: וְעַמָּה שָׂם הָאָלהִים אַת-הָאַבַרִים

ש אַבֶּר אַבֶּר בּנְּנָיָה כִּרְצוֹנוֹ : נְאַשׁ יִהְיוּ כֻלְּשׁ אַבֶּר אַחָד

וְאִישׁ כִּי יַרַעַב יֹאַכֵל בַּבֶּיתוֹ לִמַעֵן לֹא תַקְהַלֹּוּ לְאַשְׁמֶחֹי

ובעניני

ate places. Also, when *ku'rios* is used as a title it appears without the definite article, as in cases like that of Philippians 2:9-11.

All the English versions of Christendom, even those in Hebrew, show that in Philippians 2:11 the ky'rios without article is used as a title, not as a personal name. That is the reason why the New World Translation renders Philippians 2:11: "Every tongue should openly confess that Jesus Christ is Lord to the glory of God the Father." No Christian has to confess that Jesus Christ is Jehovah, because that is not the truth. Jesus told us to pray for his Father's name to be hallowed or sanctified, and every informed Bible scholar knows that the name of God the Father is Jehovah.

The apostle Paul at 1 Corinthians 8:5, 6, says: "For even though there are those who are called 'gods', whether in heaven or on earth, just as there are many 'gods' and many 'lords', there is actually to us one God the Father, out of whom all things are, and we for him, and there is one Lord, Jesus Christ, through whom all things are. and we through him." So what Christians must confess is that Jesus Christ is Lord, or ky'rios (without the definite article).

The word ky'rios without the definite article is thus used also in 1 Corinthians 12:3. There in the Greek text the same expression occurs as in Philippians 2:11, namely, KYRIOS YESOUS. In both texts the Greek word kyrios is a title by which a person of a certain name is

to be addressed. Hence it would be wrong, in fact ridiculous, to render that expression KY-RIOS YESOUS "Jehovah Jesus." None of the Hebrew translations render it "Jehovah Jesus," but recognize the Greek word ky'rios there as a title and hence use the Hebrew word Adón, meaning Lord, instead of the name Jehovah.

Hence the New World Translation is consistent, and it violates no general rule of action set forth in its Foreword when it renders the expression in 1 Corinthians 12:3, as well as in Philippians 2:11, "Jesus is Lord," not "Jesus is Jehovah." So the translators are not to be charged with being influenced by the theology of the antitrinitarian Arius for doing so.

A recent translation entitled "The Authentic New Testament" by a Jew named Hugh J. Schonfield, published in 1955, renders the expression as an address to Jesus, reading: "And no one is able to say, 'Lord Jesus!' except by the holy Spirit." (1 Corinthians 12:3) This Jewish translator renders Philippians 2:11: "And every tongue acclaim Jesus Christ as Master, to the glory of God the Father."

It is very easy for a trinitarian theologian of Christendom to carp at a Bible translation that does not agree with his trinitarian doctrine. But when he does so by concealing the basis upon which the criticized translation makes its consistent rendering, is he fair and scholarly? Or has he proved his point? We leave you to answer the question.

ANNOUNCEMENTS

FIELD MINISTRY

Carefully searching the Scriptures results in promoting accurate knowledge among those who are God's ministers. (Col. 1:9, 10) During May Jehovah's witnesses will use accurate knowledge by witnessing to others and presenting the book From Paradise Lost to Paradise Regained and a Bible-study booklet on a contribution of 75c. If you would like to have a share in this work, contact Jehovah's witnesses at a nearby Kingdom Hall or write to this office

THE NEW WORLD TRANSLATION

Hailed by many Bible scholars as the best translation in modern English, the New World

Translation of the Christian Greek Scriptures is available in a popular edition for only \$1. It contains the books of the "New Testament," Matthew to Revelation, with copious cross references, explanatory footnotes, appendix, map and drawings. Printed on Bible paper, hard bound in green leatherette with gold-embossed title. A deluxe edition is bound in green Morocco leather for \$3. Send today.

"WATCHTOWER" STUDIES FOR THE WEEKS

June 26: Baptism According to the Divine Will, Page 297.

July 3: "What Prevents Me from Getting Baptized?" Page 303.

11 Ti 2 19 αποστήτω από αδικίας πας δ ονομάζων ονομα Κυρίου, ib 26, cf. Is. Iii. II

22 μετά τ. επικαλουμένων τ. Κύριον έκ καθαρᾶς καρδίας

24 δούλον δε Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι

3 11 έκ πάντων με έρύσατο δ Κύριος

4 8 ον αποδώσει μοι ο Κύριος εν εκείνη τ. ήμερα Ι4 ἀποδώσει αὐτῶ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ

17 ο δε Κύριός μοι παρέστη

18 ρύσεται με ό Κύριος από παντός έργου πονηροῦ

22 ό Κύριος μετά τ. πνεύματός σου

Phm 3 2 3 χάρις υμίν κ. ελρήνη ἀπὸ . . . Κυρίου 'Ιησοῦ Χριστοῦ

5 ² τ. πίστιν ην έχεις είς τ. Κύριον Ἰησοῦν πρὸς τ. Κύρ. Ἰησ., TWH mg. R 16 πόσφ δὲ μᾶλλόν σοι κ. ἐν σαρκὶ κ. ἐν

Κυρίω

20 εγώ σου δυαίμην εν Κυρίω

25 2'3 ή χάρις τ. Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τ. πνεύματος ύμῶν

He 1 10 σὺ κατ' ἀρχὰς Κύριε τ. γῆν ἐθεμελίωσας יַסְרַת, Ps. cii. 26, Ps. cii. 26

2 3 ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τ. Κυρίου
 7 :4 δ ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν

21 ωμοσεν Κύριος κ. οὐ μεταμεληθήσεται נִשְׁבֵּע יְהוֹה וַלֹא יְנַחם, Ps. cx. 4

8 2 ην έπηξεν ο Κύριος οὐκ ἄνθρωπος 8 ίδου ήμεραι έρχονται λέγει Κύριος הנה ימים באים נאס־יהוח, Jer. xxxi. 31

Q κανώ ημέλησα αὐτῶν λέγει Κύριος. ואַלבִי בַּעַלְהִי בַם נָאָם־יְהוֹה, 16. 32

10 ότι αύτη ή διαθήκη ήν διαθήσομαι τ. οίκω Ίσραήλ . . . λέγει Κύριος כִּי זֹאת הַבָּרִית אֲשׁר אַכִּרֹת אֱת־בֵּית יִשׂרָאֵל

נאם־יהוֹה . . . , ib. 33

ΙΙ λέγων Γνῶθι τ. Κύριον לאמר דער את־יְהוֹה, 26. 34

10 16 αυτη ή διαθήκη ήν διαθήσομαι πρός αὐτούς . . . λέγει Κύριος, Jer. L.c.

30 κρινεί Κύριος τ. λαὸν αὐτοῦ וָרִין יְהוֹח עָפוּ, Ps. cxxxv. 14

12 5 μη ολιγώρει παιδείας Κυρίου מוסָר יְהוֹה . . . אַל־חָמָאַם, Pr. iii. וו

6 ον γάρ αγαπά Κύριος παιδεύει יוֹכִית וֹהָיָה יוֹהָים, זֹשָׁר וַאֲהַב יְהוֹיָה יוֹכִית, זֹשׁ, זֹשׁ, זֹשׁ, זֹשׁ

14 οὖ χωρὶς οὐδεὶς ὅψεται τ. Κύριον

13 6 Κύριος έμοι βοηθός יהוָה לִּי בּעֹורַי, Ps. cxviii. 6

20 2 5 τ. ποιμένα τ. προβάτων . . . τ. Κύρων ήμῶν Ἰησοῦν

1 ι * 8" Ἰάκωβος Θεοῦ κ. Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

7 ὅτι λήμψεταί τι παρὰ τ. Κυρίου

2 Ι 2 8 5 μη εν προσωπολημψίαις έχετε τ. πίστιν τ. Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τ. δόξης;

3 9 εν αὐτή εὐλογοῦμεν τ. Κύριον κ. πατέρα 4 10 ταπεινώθητε ένώπιον Κυρίου κ. ύψώσει ύμαs

15 έαν ό Κύριος θέλη

5 4 8 ai βοαί τ. θερισάντων εls τὰ ὧτα Κυρίου Σαβαώθ είσελήλυθαν 7 μακροθυμήσατε οὖν . . . ἔως τ. παρουσίας

τ. Κυρίου

8 ὅτι ἡ παρουσία τ. Κυρίου ἤγγικεν

10 τ. προφήτας οι ελώλησαν έν τ. δνόματι Κυρίου

ΙΙ τὸ τέλος Κύριου είδετε, ότι πολύσπλαγχνός έστιν ὁ Κύριος κ. σίκτίρμων –6, WH marg.

14 αλείψαντες έλαίω έν τ. δνόματι τ. Κυρίου τ. Κυρ., [WH]

15 έγερεί αὐτὸν ὁ Κύριος

1 Pe 1 3 2'3 δ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς κ. πατήρ τ. Κυρίου ήμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

25 τὸ δὲ ρημα Κυρίου μένει εἰς τ. αἰῶνα קי פִּי חָּהָה הָבָּר, Is. xl. 5

2 3 εὶ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος מַעָמוּ וּרָאוּ פִּי־טוֹב יָהוַה, Ps. xxxiv. 9

13 υποτάγητε πάση ανθρωπίνη κτίσει διά τ. Κύριον

8 6 κύριον αὐτὸν καλοῦσα

12 ότι όφθαλμοί Κυρίου έπι δικαίους עינֵי יְהוֹה אֵל־צַּרִּקִים, זֹם. 16

12 πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά רָע בְּעִשֵּׁי רָע, וּהֹוָה בְּעִשֵּׁי רָע, וּטֹ. זק

15 * Κύριον δέ Χριστον άγιάσατε έν τ. καρδίαις

אָתריַהוַת צָבָאוֹת אֹהוֹ תַקְּדִּישׁנּ, Is. viii. ו II $Pe1 = 2^{\frac{4}{5}} \vec{\epsilon} \nu \vec{\epsilon} \pi$ ιγνώσει τ. Θεοῦ κ. Ἰησοῦ τ.

Κυρίου ήμων

8 2 8 5 καθίστησιν είς την τ. Κυρίου ημών Ίησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν

ΙΙ 3 5 ή είσηδος είς τ. αιώνιον βασιλείαν τ. Κυρίου ήμων κ. σωτήρος Ίησοῦ Χριστοῦ 14 ^{2 3 5} καθώς κ. ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς

Χριστός εδήλωσεν μοι

16 2 3 5 έγνωρίσαμεν ύμιν την τ. Κυρίου ήμων Ίησοῦ Χριστοῦ δύναμιν

2 9 οίδεν Κύριος εὐσεβεῖς έκ πειρασμοῦ ρύεσθαι ΙΙ οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίω βλάσφημον κρίσιν

παρ. Κύρ., [WH]

20 3 δ εν επιγνώσει τ. Κυρίου κ. σωτηρος Ίησοῦ Χριστοῦ

8 2 της τ. ἀποστόλων ύμων ἐντολης τ. Κυρίου κ. σωτηρος

8 μία ημέρα παρά Κυρίω ως χίλια έτη

9 ού βραδύνει Κύριος τ. επαγγελίας 10 ήξει δε ήμερα Κυρίου ώς κλέπτης

Ju

15 ⁵ την τ. Κυρίου ημών μακροθυμίαν σωτηρίαν

ήμῶν κ. σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ 4 ^{2 8 6} τ. μόνον δεσπότην κ. Κυριον ήμῶι 'Ιησούν Χριστών άρνούμενοι

5 Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτοι σώσας Ingous, WH mg. R mg

Php 1:16 Jas 3:14 +Ga 5:26 @Eph 5:21 *1Co 10:24 1Co 10:33 1Co 13:5

oCol 1:24 #Mt 11:29

Joh 13:15 *Col 1:15 Heb 1:3 DJoh 14:28 Alsa 53:3 ○Col 3:11 ◊Joh 1:14 Ro 1:3 #Heb 2:9 OCol 2:8 Jas 4:6 ©Heb 5:8 ○Php 3:18 *Joh 10:17 Heb 5:8 ⊕Ac 2:33

o2Ti 2:19 02Th 1:7 *Isa 45:23 ©1Th 4:16 #Joh 5:23 ©1Pe 3:10 *Ro 10:9 •Col 1:27 •Ac 2:36

Eph 1:21

△Eph 6:5 01Th 2:19

©1Th 5:8 ♦2Co 7:15 +2Co 3:5 O2Th 1:11 ⊕Heb 13:21

*1Pe 4:9 #1T1 2:8 OPhp 3:6

*Eph 5:1

tentiousnesso or out of egotism.* but with lowliness of mind considering that the others are superior® to you, 4 keeping an eye, not in personal interest upon just your own matters.* but also in personal interest upon those of the others.

5 Keep this mental attitude in you which was also in Christo Jesus, * 6 who, although he was existing in God's form, gave no consideration toa a seizure, b namely, that he should be equal to God. 7 No, but he emptied himself and took a slave's form and came to be in the likeness of men. 8 More than that, when he found himself in fashion as a man, o# he humbledo himself and became obediento as far as death, yes, death on a torture stake.co 9 For this very reason also God exalted him to a superior position® and kindly gave him the name that is above every other name. 10 so that in the name of Jesus^o every knee* should bend of those in heaveno and those on earth and those under the ground.# 11 and every tongueo should openly confess* that Jesus Christ is Lord to the glory of God the Father.

12 Consequently, my beloved ones, in the way that you have always obeyed, a not during my presence only, but now much more readily during my absence, keep working out Your own salvation® with fear® and trembling, ¹³ for God^{*} is the one that, for the sake of his good pleasure,° is acting® within you in order for you both to will and to act. 14 Keep doing all things free from murmurings* and arguments,# 15 that YOU may come to be blamelesso and innocent, children' of God without a blemish in among a

a Or, "who, although he was existing in God's form, scorned." b Or. "a thing to be seized." See Appendix under Matthew 10:38.

1 Peter 3:13-15 and Isaiah 8:12-13 Compared

On the next page is a page taken from the *Westcott and Hort* Greek text and includes 1 Peter 3:13-15. *The portion in capital letters signifies a quotation from the Old Testament*. Compare this with Isaiah 8:12, 13 in the *LXX*, which is also reproduced on page 17.

A literal word-for-word translation of the bottom two lines of 1 Peter 3:14-15 from the Greek text is:

"THE BUT FEAR OF THEM NOT FEAR YOU, NOT—BUT BE YOU AGITATED. LORD *but the Christ* SANCTIFY YOU in the hearts of you." (Adapted from the *Kingdom Interlinear*.)

The Greek *LXX* at Isaiah 8:12-13 reads:

"THE BUT FEAR OF THEM NOT FEAR YOU, NOT—BUT BE YOU AGITATED. LORD *Himself* SANCTIFY YOU..." (Adapted from Brenton's edition of the *LXX*)

The wording is virtually identical except where the Greek *LXX* has "Lord *Himself* sanctify you," the *Westcott and Hort* Greek text of 1 Peter has "Lord *but the Christ* sanctify you..."

The text in Isaiah says to sanctify the Lord Yahweh. And the text in 1 Peter explains that the Lord we are to sanctify is Christ!

χνοι, ταπεινόφρονες, μη αποδιδόντες κακόν αντί κακοῦ 9 η λοιδορίαν αντί λοιδορίας τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἴνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.

ό γὰρ θέλων ΖωΗν ἀΓαπῷν 10
καὶ ἰδεῖν Ημέρας ἀΓαθάς
παγςάτω τΗν Γλῶςςαν ἀπό κακοῦ
καὶ χείλη τοῦ μη λαληςαι δόλον,
ἐκκλινάτω δὲ ἀπό κακοῦ καὶ ποιηςάτω ἀΓαθόν, 11
ΖΗΤΗςάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αἔτήν.
ὅτι ὀφθαλμοὸ Κγρίον ἐπὶ δικαίονς 12
καὶ ὧτα αἔτοῦ εἰς δέηςιν αἔτῶν,

πρόσωπον Δε Κυρίου επί ποιούντας κακά.

Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ 13 γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. 14 ΤὸΝ Δὲ ΦόβοΝ ΑἦΤῶΝ ΜΗ ΦΟΒΗΘΗΤΕ ΜΗΔὲ ΤΑΡΑΧΘΗΤΕ, ΚἤΡΙΟΝ δὲ τὸν Χριστὸν ἄΓΙΑΚΑΤΕ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 15 ἔτοιμοι ἀἐι πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῶν ἐλπίδος, ἀλλὰ μετὰ πραϋτητος καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἴνα ἐν ῷ καταλαλεῖσθε καται- 16 σχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ 17 θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἡ κακοποιοῦντας, ὅτι καὶ Χρι- 18 στὸς ἄπαξ περὶ ἀμαρτιῶν 「ἀπέθανεν], δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἴνα ὑμᾶς προσαγάγη τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ζωσποιηθεὶς δὲ πνεύματι' ἐν ῷ καὶ τοῖς ἐν ψυλακῆ πνεύ- 19 μασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέ- 20 χετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευα-

ζομένης κιβωτοῦ εἰς ἡν ολίγοι, τοῦτ' ἔστιν ὀκτώ ψυχαί,

ëσαθεν

- Αρ.† διεσώθησαν δι ύδατος. Γδ' και ύμας αντίτυπον νυν σώζει 21 βάπτισμα, ου σαρκος απόθεσις ρύπου αλλα συνειδήσεως αγαθής επερώτημα είς θεόν, δι αναστάσεως Ίησου Χριστου,
- Αρ. ὅς ἐστιν ἐΝ ΔΕΣΙΑ ΘΕΟΫ πορευθεὶς εἰς σύρανὸν ὑποταγέντων 22 αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων. Χρι- 1

im. And τον Ἐφραίμ· καὶ ἐξέστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ١--ed by the αὐτοῦ, ον τρόπον ἐν δρυμώ Είλο... Saias, Go Kal elme W'

1 PETER 3: 11-17

ef

r ne

o k

hee,

fror

m,

. it :

he I

ect s

rypt,

nter i

hole ato evi

all she

Assy.

hairs

 $^{\frac{1}{21}}\mathbf{A}_{1}$

zt a ma

drinkin e that i

i honey.

hat day

all be a

els, they thorns.

row and

ground Or, which

ie right one

1032

let him incline out of but from λαλήσαι δόλον, 11 to speak deceit, ζητησάτω let him seek κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, bad and let him do good, αὐτήν. 12 ὅτι Because διωξάτω είρήνην καὶ and let him pursue καὶ ὧτα όφθαλμοί Κυρίου έπι δικαίους καὶ ώτα ears eyes of Lord upon righteous (ones) and ears αύτῶν, πρόσωπον δὲ αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, of him into supplication of them. Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. of Lord upon (ones) doing bad (things). ύμᾶς κακώσων

13 Καὶ τίς δ κακώσων υμας You And who the (one) going to treat badly you ζηλωταὶ ἀγαθοῦ τοῦ good (thing) 14 άλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε But if and you may suffer έὰν of the if ever γένησθε; you should become? μακάριοι. The but δικαιοσύνην, happy (ones). through righteousness, φοβηθήτε fear you μὴ not αύτῶν Χριστὸν φόβο**ν** of them δὲ τὸν 15 KÚPIOV Lord but the ταραχθήτε, ταίς καρδίαις ύμῶν, **ἔτοιμοι** be you agitated, ready άγιάσατε ἐν hearts sanctify you in the τῶ to everyone to the (one) απολογίαν άεὶ πρὸς defense ύμῖν ever toward περί αίτοῦντι ύμας λόγον in you άλλὰ μετὰ πραύτητος καὶ φόβου, about asking έλπίδος, with but

16 συνείδησιν έχοντες άγαθήν, καταλαλεῖσθε conscience you are being spoken down on ထို which (thing) καταισχυνθώσιν might be shamed down THY υμῶν good ἐπηρεάζοντες speaking slightingly of of you the άναστροφήν. 17 κρείττον Χριστῷ Christ conduct.

άγαθοποιούντας, εί θέλοι το (ones) doing good, if may will the

δὲ ἀπὸ speaking deception, 11 but let him turn away from what is bad and do what is good; let him seek peace and pursue it. 12 For [the] eyes of Jehovah are upon the righteous ones, and his ears are toward their supplication; but [the] face of Jehovah is against those doing bad things."

13 Indeed, who is the man that will harm you if you become zealous for what is good? 14 But even if you should suffer for the sake of righteousthe sake of rightedus-ness, you are happy. However, the object of their fear do not you fear, neither be-come agitated. 15 But sanctify the Christ as Lordb in Your hearts, always ready to make a defense before everyone that demands of you a reason for the hope in you, but doing so together with a mild temper and deep re-

16 Hold a good con-science, so that in the science, so that in the particular in which particular in which particular in which constituted in the particular in which can be proved they may get ashamed they may get ashamed who are speaking who are speaking who are speaking good conduct in consection with Christ. n nection with Christ.

yao for to Suffer because τὸ θέλημα τοῦ are doing good, if the will of God the will of the κακοποιούντας. Wishes it, than because (ones) doing bad. You are doing evil.

12° Of Jehovah. J^{7,8,11-16,19-19,29}; of Lord, NBAVgSy⁹, 15° Sanctify the Christ as Lord, NBAVgSy⁹; sanctify the Messiah our Lord, NBAVgSy⁹; sanctify the Lord God, Textus Receptus; sanctify Jehovah God, J^{7,8,11-16,18,12}.

25 καὶ πῶν ὅρος ἡροτριωμένον ἀροτριωθήσεται οὐ μὴ ἐπέλθη and thorns. 25 And every mountain shall και νασ γρος της χάρου και ἀκάνθης είς βόσκημα come thither: for there shall be from προβάτου, καὶ καταπάτημα βοός.

Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς μὲ, λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγαλοῦ, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, τοῦ ὀξέως προνο- a volume of a great new β book, and write in 2 μην ποιήσαι σκύλων Πάρεστι γάρ καὶ μάρτυράς μοι ποίησον πιστούς ἀνθρώπους, τὸν Οὐρίαν καὶ Ζαχαρίαν νίον Βαραχίου. hand. And make me witnesses of faithful 3 Καὶ προσηλθον πρὸς τὴν προφήτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε, καὶ έτεκεν υίον καὶ εἶπε Κύριος μοι, κάλεσον τὸ ονομα 4 αὐτοῦ, Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον αυτου, Ταχέως οκολέουσε, οξείας προτρική γνωναι το παιδίον καλείν πατέρα η μητέρα, λήψεται fore the child shall know how to call his δύναμιν Δαμασκοῦ, καὶ τὰ σκῦλα Σαμαρείας έναντι βασιλέως father or his mother, one shall take the power of Damascus and the spoils of Samaria `Ασσυρίων.

5, 6 Καὶ προσέθετο Κύριος λαλησαί μοι έτι Διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὕδωρ τοῦ Σιλωὰμ τὸ πορευόμενον ήσυχη, άλλα βούλεσθαι έχειν τον 'Ρασσίν καὶ τον υίον 7 'Ρομελίου βασιλέα εφ' ύμων, διατούτο ίδου Κύριος ανάγει εφ' ύμᾶς τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, τὸ ἰσχυρὸν καὶ τὸ πολὺ, τὸν βασιλέα των 'Ασσυρίων, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πασαν φάραγγα ύμων, καὶ περιπατήσει ἐπὶ παν τείχος ὑμων, S καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἄνθρωπον, δς δυνήσεται κεφαλήν άραι, η δυνατόν συντελέσασθαί τι καὶ έσται ή παρεμβολή αὐτοῦ ὤστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου, μεθ' ἡμῶν ό Θεός.

Γνωτε έθνη καὶ ήττασθε, ἐπακούσατε έως ἐσχάτου τῆς γῆς. ισχυκότες ήττασθε έὰν γὰρ πάλιν ισχύσητε, πάλιν ήττηθή-10 σεσθε. Καὶ ἡν ὰν βουλεύσησθε βουλήν, διασκεδάσει Κύριος. καὶ λόγον ον ἐὰν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμμείνη ἐν ὑμῖν, ὅτι μεθ΄ 11 ήμων ὁ Θεός. Οὖτω λέγει Κύριος, τῆ ἰσχυρῷ χειρὶ ἀπειθοῦσι 12 τη πορεία της όδου του λαού τούτου, λέγοντες, μήποτε είπωσι, σκληρόν πῶν γὰρ ὁ ἐὰν εἶπη ὁ λαὸς οὕτος, σκληρόν ἐστι τὸν 13 δὲ φόβον αὐτοῦ οὐ μὴ φοβηθητε οὐδὲ μὴ ταραχθητε. Κύριον 14 αὐτὸν άγιάσατε, καὶ αὐτὸς ἔσται σου φόβος. Κἂν ἐπ' αὐτῷ πεποιθώς ής, έσται σοι είς άγίασμα, καὶ ούχ ώς λίθου προσκόμματι συναντήσεσθε, οὐδὲ ὡς πέτρας πτώματι οἱ δὲ οἶκοι Ἰακωβ έν παγίδι, καὶ έν κοιλάσματι έγκαθήμενοι έν Ίερουσαλήμ. 5 Διατούτο άδυνατήσουσιν έν αύτοις πολλοί, και πεσούνται και συντριβήσονται, καὶ ἐγγιοῦσι, καὶ άλώσονται ἄνθρωποι ἐν 6 ἀσφαλεία. Τότε φανεροί ἔσονται οἱ σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μη μαθείν.

Καὶ ἐρεῖ, μενῶ τὸν Θεὸν τὸν ἀποστρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰακώβ, καὶ πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. ໄδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἄ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός∙ καὶ ἔσται σημεἶα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἶκῳ Ἰσραὴλ παρὰ Κυρίου σαβαὼθ, ὃς κατρικεί έν τῷ ὄρει Σιών.

Καὶ ἐὰν είπωσι πρὸς ὑμᾶς, ζητήσατε τοὺς ἐγγαστριμύθους, εthose who have in them a divining spirit, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φωνοῦντας, τοὺς κενολογοῦντας, οἱ ἐκ τῆς and them that speak out of the earth, them

be certainly ploughed: there shall no fear among the barren ground and thorns that whereon cattle shall feed and oxen shall

And the Lord said to me, Take to thyself it with a man's pen concerning the making a rapid plunder of spoils; for it is near at $\lambda a \beta \epsilon$, men, Urias, and Zacharias the son of Barachias. ³ And I went in to the prophetess; and she conceived, and bore a son And the Lord said to me, Call his name, before the king of the Assyrians.

⁵ And the Lord spoke to me yet again, saying, ⁶ Because this people chooses not the water of Siloam that goes softly, but wills to have Rassin, and the son of Romelias to be king over you; 7 therefore, behold, the Lord brings up upon you the water of the river, strong and abundant, even the king of the Assyrians, and his glory: and he shall come up over every valley of yours, and shall walk over every wall of yours: and he shall take away from Juda every man who shall be able to lift up his head, and every one able to accomplish anything; and his camp shall fill-the breadth of thy land, O Y God with us.

⁹Know, ye Gentiles, and be conquered; hearken ye, even to the extremity of the earth: be conquered, after ye have strength-ened yourselves; for even if ye should again strengthen yourselves, ye shall again be conquered. 10 And whatsoever counsel ye shall take, the Lord shall bring it to nought; and whatsoever word ye shall speak, it shall not stand among you: for God is with us.

I Thus saith the Lord, With a strong hand they or evolt from the course of the way of this people, saying, 12 Let them not say, It is hard, for whatsoever this people says, is. hard: but fear not ye their fear, neither be dismayed. ¹³ Sanctify ye the Lord himself; and she shall be thy fear. ¹⁴ And if thou shalt trust in him, he shall be to thee for a sanctuary; and ye shall not come against him as against the falling of a rock; but the houses of Jacob are in a snare, and the dwellers in Jerusalem in a pit. ¹⁵ Therefore many among them shall be weak, and fall, and be crushed; and they shall draw nigh, and men shall be taken securely. 16 Then shall those who seal themselves that they may a not learn the law be made manifest.

17 And one shall say, I will wait for God,

who has turned away his face from the house of Jacob, and I will trust in him. 18 \mu Behold I and the children which God has given me: and they shall be for signs and wonders in the house of Israel from the Lord of hosts, who dwells in mount Sion.

19 And if they should say to you, Seek

-- over the river of Egypt; but according to Alex. the Latex. ποιείν, 'giving.' θ Gr. for land and for a thorn.